

[Tyrol]

bliver bygget op først, og så kan man få lov til at lægge lidt sten, der kan understøtte det tag, som er blevet opført af det repræsentative demokrati.

I forlængelse af dette prioriterer ministeren et kraftigt centraliseret system for at undgå, at den samlede styring og administration af kommunen skal gå tabt. Det bruges som en bremsende argumentation i nærdemokratiets udvikling. Det repræsentative system ønsker ingen konkurrerende mandater, som det udtrykkes i redegørelsen. Det er helt klar snak, der bliver lagt frem her. Man ønsker ikke, at de beslutningsmuligheder, som det repræsentative demokrati har, på nogen måde kan anfægtes; det er også det, der har besjælet hele redegørelsen, og det er også det, der kommer til udtryk gennem, at der udelukkende har været repræsentanter i udvalget for det repræsentative system.

Desforuden har vi igen set afvisningen af en opdeling af de nuværende kommuner i mindre kommuner. Man afviser dette med det samme argument, at man ikke vil have nogle konkurrerende mandater, og at man i højere grad vil lægge vægt på helhedsinteresserne, vel at mærke det repræsentative systems helhedsinteresser.

Det fører frem til, at ministeren kun ønsker at fremme nogle muligheder for kommunernes indbyggere til at øve indflydelse på løsningen af mere enkeltstående opgaver i forbindelse med driften af kommunale institutioner og anlæg. Her er det netop kun driften, det drejer sig om, for selve spørgsmålet om, hvilke institutioner der skal være, hvad deres indhold skal være osv., er i virkeligheden noget, som man stadig væk vil have fastlagt meget restriktivt i folketinget og til nød i de repræsentative systemer i kommunerne; det er ikke noget, man skal have indflydelse på i det enkelte lokalområde.

Der er altså lagt op til, at det er kommunalbestyrelsen og andre repræsentative systemer, der bestemmer de mere afgørende rammer, og borgerne kan så få overladt udelukkende de administrative beføjelser, dvs. sådan noget som at foretage lidt ledelsesfunktioner inden for de enkelte institutioner.

Denne holdning til problemet minder fantastisk meget om de motivationsproblemer i industrien, som arbejdsgivernes ret til at lede og fordele giver. Løsningerne ligner også meget de motivationssystemer, som arbejds-

verne indfører. Man forsøger at give den enkelte medarbejder indtryk af en virkelig indflydelse på egne arbejdsbetingelser, på trods af at realiteten er, at der overhovedet ingen indflydelse er. Den enkeltes mangel på afgørende indflydelse kommer kraftigt til udtryk i fyringssituationen. Her er der ingen mulighed for at gribe ind for den enkelte, medmindre kollektive kampformer mod arbejdsgivernes ret til at lede og fordele udvikles og får mulighed for at slå igennem. Det er det samme, der er tilfældet, når det drejer sig om de kommunale ledelsesformer og det repræsentative demokrati.

Grunden til denne debats stadige tilbagevenden er det kapitalistiske samfunds motivationsproblemer inden for alle samfundslivets områder, ikke blot det kommunale nærdemokrati, men inden for samtlige livets områder. Den kapitalistiske økonomis betingelser bestemmer over menneskene og ikke omvendt. Debatten her drejer sig altså i høj grad om hele samfundsformen, men begrænses til enkeltstående områder af ministerens redegørelse, og det er dér, perspektiverne kraftigt begynder at mangle.

Det nærmeste, redegørelsen overhovedet kommer til det mere omfattende problem, er bemærkninger om, at den bedste form for nærdemokrati er den, hvor det er befolkningens eget initiativ, der er fremkaldt. Men umiddelbart efter konstaterer ministeren, at vort kommunale selvstyre hviler på et repræsentativt demokrati og erkender dermed, at det ikke er praktisk muligt at have alle beboere med til at træffe beslutninger, og at dette krav om repræsentativitet sætter visse grænser for, hvorledes man kan inddrage befolkningen i kommunens styrelse. Her kommer det mere tydeligt frem, at der er et klart modsætningsforhold mellem det kapitalistiske systems repræsentative system og et ønske om nærdemokrati, og denne problemstilling vil jeg til slut kommentere.

Jeg er klart interesseret i at få ministerens kommentarer til, hvor langt regeringen er indstillet på at gå for at fremme den bedste form for nærdemokrati, altså den, der fremkaldes ved befolkningen eget initiativ. Jeg har meget interesseret læst, at spørgsmålet om at skabe plads til denne aktivitet menes at skulle løses inden for de enkelte lovgivningsområder og ikke kan løses gennem en ændring af styrelseslovgivningen for kommu-